

OTSUS

27.06.2025 nr 7-26/2025-002

Mandri-Euroopa sünkroonala põhivõrguettevõtjate metoodika muudatuste koostöölastamise kohta koostöelas Komisjoni määruse (EL) 2017/1485, 2. august 2017, millega kehtestatakse elektri ülekandesüsteemi käidueeskiri, artikli 141 lõikega 2

1. Haldusmenetluse alustamine

Euroopa Komisjoni Määrusega (EL) 2017/1485 kehtestati elektri ülekandesüsteemi käidueeskiri (edaspidi ka SOGL või SOGLi määrus)¹.

SOGL artikli 6 lõike 1 alusel kiidab iga reguleeriv asutus või vajaduse korral koostööamet heaks tingimused või meetodid, mis põhivõrguettevõtjad on lõigete 2 ja 3 kohaselt koosatanud. Liikmesriigi määratud asutus kiidab heaks lõike 4 kohased põhivõrguettevõtjate väljatöötatud tingimused või metoodika. Kui liikmesriik ei ole sätestanud teisiti, on määratud asutus reguleeriv asutus. Enne tingimuste ja meetodite heakskiitmist vaatab reguleeriv asutus, koostööamet või määratud asutus pärast asjaomaste põhivõrguettevõtjatega konsulteerimist vajaduse korral ettepanekud läbi, et tagada nende koostöela käesoleva määruse eesmärgiga ning aidata kaasa turgude lõimimisele, mittediskrimineerimisele, tõhusale konkurentsile ja turu nõuetekohasele toimimisele.

SOGLi artikli 6 lõike 3 punkti g alusel peab ühtne koormuse-sageduse juhtimisplakkide (LFC plakkide) määratlemise ettepanek iga sünkroonala jaoks koostöelas artikli 141 lõikega 2 saama kõigi vaatlusaluse piirkonna² reguleerivate asutuste heakskiidu.

SOGLi artikli 6 lõike 7 järgi, kui tingimuste või metoodika heakskiitmiseks vastavalt lõikele 3 või nende muutmiseks vastavalt artiklile 7 on vaja rohkem kui ühe reguleeriva asutuse otsust vastavalt lõikele 3, peavad pädevad reguleerivad asutused kokkuleppele jõudmiseks omavahel konsulteerima, tegema tihedat koostööd ja koostöölastama oma tegevuse. Kui koostööamet esitab oma arvamuse, võtavad pädevad reguleerivad asutused seda arvesse. Reguleerivad asutused või vajaduse korral koostööamet teevad lõigete 2 ja 3 kohaselt esitatud tingimuste ja meetodite kohta otsuse kuue kuu jooksul pärast seda, kui koostööamet või reguleeriv asutus või asjakohasel juhul viimane asjaomane reguleeriv asutus on tingimused või meetodid kätte saanud. Ajavahemik algab järgmisel päeval pärast seda, kui ettepanek esitati koostööametile vastavalt lõikele 2 või viimasele asjaomasele reguleerivale asutusele vastavalt lõikele 3.

SOGLi artikli 141 lõike 2 järgi töötavad kõik sünkroonala põhivõrguettevõtjad koos välja sellise ettepaneku LFC plakkide määratlemise kohta, mis vastab järgmistele nõuetele:

a) jälgimispiirkond vastab kas ühele LFC piirkonnale või on osa ühest LFC piirkonnast;

¹ Kättesaadav: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/HTML/?uri=CELEX:02017R1485-20210315>

² Antud juhul kõigi Mandri-Euroopa sünkroonala riiklike reguleerivate asutuste heakskiidu.

- b) LFC piirkond vastab kas ühele LFC plokile või on osa ühest LFC plokist;
- c) LFC plokk vastab kas ühele sünkroonala või on osa ühest sünkroonala ja
- d) iga võrguelement on üksnes ühe jälgimispiirkonna osa, üksnes ühe LFC piirkonna osa ja üksnes ühe LFC plokki osa.

Haldusmenetluse seaduse (HMS) § 14 lõike 1 järgi esitatakse haldusmenetluse algatamiseks haldusorganile vabas vormis avaldus (taotlus).

2. Menetlusosaline

Elering AS, äriregistri kood 11022625, asukoht Kadaka tee 42, Tallinn, 12915, e-post: info@elering.ee.

3. Asjaolud ja menetluse käik

25.02.2025 esitas Elering AS (Elering) Konkurentsiametile kooskõlastamiseks kõikide Mandri-Euroopa sünkroonala põhivõrguettevõtjate (edaspidi ka põhivõrguettevõtjad) ühise metoodika muutmist käsitleva ettepaneku LFC plokkide määratlemise kohta Mandri-Euroopa sünkroonala jaoks kooskõlas SOGLi määruse artikli 141 lõikega 2 (metoodika).

Elering selgitab taotluses, et Mandri-Euroopa sünkroonala põhivõrguettevõtjad on vastava metoodika ettepaneku välja töötanud ja Mandri-Euroopa sünkroonala reguleerivad asutused on vastavalt SOGLi artikli 6 lõike 3 punktile g, ettepaneku heaks kiitnud. Seoses asjaoluga, et Balti elektrisüsteemid sünkroniseeriti 09.02.2025 Mandri-Euroopa sünkroonala ja ning, et Balti põhivõrguettevõtjad on kokku leppinud Balti LFC plokki moodustamises, täiendati metoodika ettepanekut Balti põhivõrguettevõtjate kohta käiva infoga. Vastavalt ettepaneku täiendustele moodustavad Eesti, Läti ja Leedu põhivõrguettevõtjad ühise Balti LFC plokki ning iga Balti põhivõrguettevõtja eraldi moodustab LFC ala ja LFC jälgimise ala.

Põhivõrguettevõtjad on kooskõlas SOGLi artikliga 11 metoodika muutmist käsitlevat ettepanekut avalikult konsulteerinud Euroopa põhivõrguettevõtjate koostööorganisatsiooni (ENTSO-E) konsultatsioonikeskkonnas perioodil 09.12.2024 kuni 10.01.2025³.

11.06.2025 kiitsid Mandri-Euroopa sünkroonala riiklikud reguleerivad asutused ühiselt Mandri-Euroopa sünkroonala põhivõrguettevõtjate metoodika muutmist käsitleva ettepaneku heaks (Lisa 2).

4. Asjaomaste reguleerivate asutuste ühine seisukoht

Mandri-Euroopa sünkroonala riiklikud reguleerivad asutused on ühisel seisukohal, et ettepanek LFC plokkide määratlemise kohta aitab üldjoontes kaasa koormuse-sageduse reguleerimise ühtsete protsesside ja juhtimisstruktuuride kindlaks määramisele, nagu on nõutud SOGLi artiklis 4 sätestatud eesmärkides. Eelkõige määratakse LFC plokkide määratlemisega kindlaks LFC plokid, LFC alad ja LFC jälgimisalad, mis on organiseeritud nii, et parandada LFC juhtimise toimivust ja reservide suuruse määramise (dimensioneerimise) protsessi tõhusust, tagades kooskõla olemasolevate pakkumispriirkondadega. Selline struktuur toetab süsteemi töökindlust ja ühist juhtimisprotsessi ning aitab seega kaasa SOGLi artiklis 4 sätestatud

³ Kättesaadav: <https://consultations.entsoe.eu/system-operations/all-tsos-proposal-for-amending-the-determination-o/>

eesmärkide saavutamisele.

Põhivõrguettevõtjate ettepanek vastab SOGLis sätestatud nõuetele, kirjeldades, kuidas sagedusprotsess Mandri-Euroopa sünkroonala pärast Balti elektrisüsteemi sünkroniseerimist toimib.

Samuti on Mandri-Euroopa sünkroonala riiklikud reguleerivad asutused teadlikud, et Balti LFC plokk on juba töös, isegi kui see ei ole veel ametlikult heaks kiidetud (antud metoodika muudatust käsitleva ettepanekuga). See olukord oli selgelt vältimatu, kuna uus LFC plokkide konfiguratsioon pidi tingimata jõustuma sünkroniseerimise kuupäeval, et tagada sujuv ja tõhus sagedusjuhtimine, samas kui Mandri-Euroopa sünkroonala riiklike reguleerivate asutuste formaalne heakskiitmine on hilineanud, kuna viimane asjaomane reguleeriv asutus sai metoodika muudatust käsitleva ettepaneku alles pärast sünkroniseerimise kuupäeva.

Kokkuvõte

Konkurentsiamet töötas läbi 25.02.2025 Eleringi poolt ametile kooskõlastamiseks esitatud Mandri-Euroopa sünkroonala põhivõrguettevõtjate ühise metoodika muutmist käsitleva ettepaneku LFC plokkide määratlemise kohta Mandri-Euroopa sünkroonala jaoks kooskõlas SOGLi määruse artikli 141 lõikega 2. Metoodika arvestab kehtivast seadusandlusest tulenevate alusetega ning ei ole vastuolus SOGLi tuleneva regulatsiooniga.

SOGLi artikli 8 lõike 1 alusel SOGLi määruse kohaste tingimuste või meetodite väljatöötamise eest vastutavad põhivõrguettevõtjad avaldavad need tingimused ja meetodid internetis pärast koostööametilt või pädevatelt reguleerivatelt asutustelt saadud heakskiitu, või kui heakskiitu ei ole vaja, siis pärast nende tingimuste või meetodite väljatöötamist, välja arvatud juhul, kui selline teave on artikli 12 kohaselt konfidentsiaalne.

Arvestades eeltoodut ja tuginedes SOGLi artikli 6 lõike 3 punktile g)

otsustan:

kooskõlastada Mandri-Euroopa sünkroonala põhivõrguettevõtjate ühise metoodika muutmist käsitleva ettepaneku koormuse-sageduse juhtimisplokkide määratlemise kohta Mandri-Euroopa sünkroonala jaoks kooskõlas Komisjoni määruse (EL) 2017/1485 artikli 141 lõikega 2.

Käesoleva otsusega mittenõustumise korral on õigus esitada kaebus otsuse tühistamiseks Tallinna Halduskohtule. Kaebuse halduskohtule võib esitada 30 päeva jooksul arvates käesoleva otsuse teatavaks tegemisest.

(allkirjastatud digitaalselt)

Evelin Pärn-Lee
peadirektor

Lisad:

1. Determination of LFC blocks for the Synchronous Area Continental Europe
2. APPROVAL PAPER OF THE REGULATORY AUTHORITIES OF THE SYNCHRONOUS AREA CONTINENTAL EUROPE ON ALL TSOs PROPOSAL FOR DETERMINATION OF LFC BLOCKS FOR THE SYNCHRONOUS AREA CONTINENTAL EUROPE

Armin Ilisson
Armin.Ilisson@konkurentsiamet.ee